Aan de colleges van de aan
Regio Achterhoek deelnemende gemeenten

Doetinchem :17 april 2026
Bijlage(n) : -
Informatie bij : E. van Zuuk
Portefeuillehouder : M. Boumans
Zaaknummer : 2027433
Onderwerp : Kaderbrief programmabegroting 2027

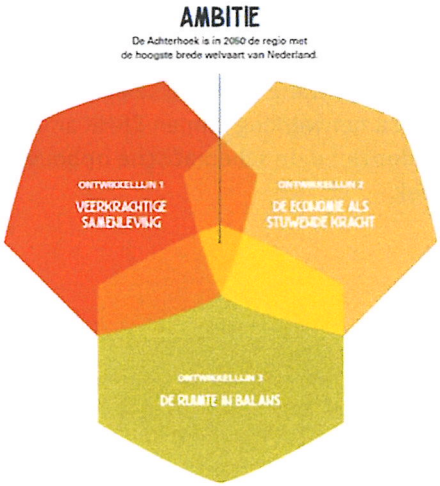
Geacht college,

Hierbij ontvangt u de kaderbrief voor de programmabegroting 2027 van Regio Achterhoek.

Procedure
In deze kaderbrief worden de algemene financiële en beleidsmatige kaders weergegeven (artikel 34b WGR). Deze kaders worden uitgewerkt tot een programmabegroting 2027, welke voor 15 mei aan de gemeenten wordt toegezonden. De individuele gemeenteraden kunnen tot 15 augustus hun zienswijzen indienen en daarna vindt besluitvorming plaats in het algemeen bestuur van 9 september. Aan het eind van de kaderbrief is de behandelprocedure voor het vaststellen van de programmabegroting van Regio Achterhoek voor 2027 opgenomen. Wij vragen u om uw Raad in kennis te stellen van de kaderbrief.

Beleidskaders 2027

<u>Inhoudelijke agenda en rolneming</u>
Bij de evaluatie in 2024 is geconstateerd dat er behoefte is om de inhoudelijk agenda en rolneming van de Achterhoek Ambassadeurs tegen het licht te houden. En in het verlengde daarvan de huidige visie 2030 te actualiseren en vernieuwen. Beide processen zijn in 2025 gestart. In mei 2026 zal de conceptvisie aan de Achterhoek Raad ter bespreking worden voorgelegd. De visie bestaat uit een scherpe ambitie richting 2050, drie ontwikkellijnen en een beschrijving van hoe we dit willen gaan waarmaken (de realisatiekracht). De ambitie is om in 2050 de regio te zijn met de hoogste brede welvaart in Nederland, De drie inhoudelijke ontwikkellijnen vormen de 3 pijlers waar onze ambitie op rust en de gebieden waar we extra op in willen zetten.

Raadhuisstraat 25
7001 EX Doetinchem

info@8rhk.nl
www.8rhk.nl

Achterhoek Raad
Achterhoek Board
Achterhoek Thematafels

Elke ontwikkellijn heeft een eigen ambitie. Die zijn (in concept):

1. *De Achterhoek is in 2050 de meest veerkrachtige regio van Nederland – met sterke netwerken, talent en onderlinge solidariteit als basis.*
2. *In 2050 is de Achterhoek dé MKB-regio van Europa.*
3. *In 2050 is het Achterhoekse landschap sterk en herkenbaar. Groei heeft bijgedragen aan landschapskwaliteit, vitale kernen en een duurzaam economisch fundament.*

Deze ontwikkellijnen worden 3O bestuurlijk aangestuurd en richten zich op concrete ontwikkelprogramma's.
8RHK ambassadeurs is de verbindende schakel tussen strategie en uitvoering en dragen bij aan het versterken van de positie, zichtbaarheid en slagkracht van de regio. Agendasettend, Ontwikkelend, Vernieuwend, Verbindend, Uitdragend en Realiserend.

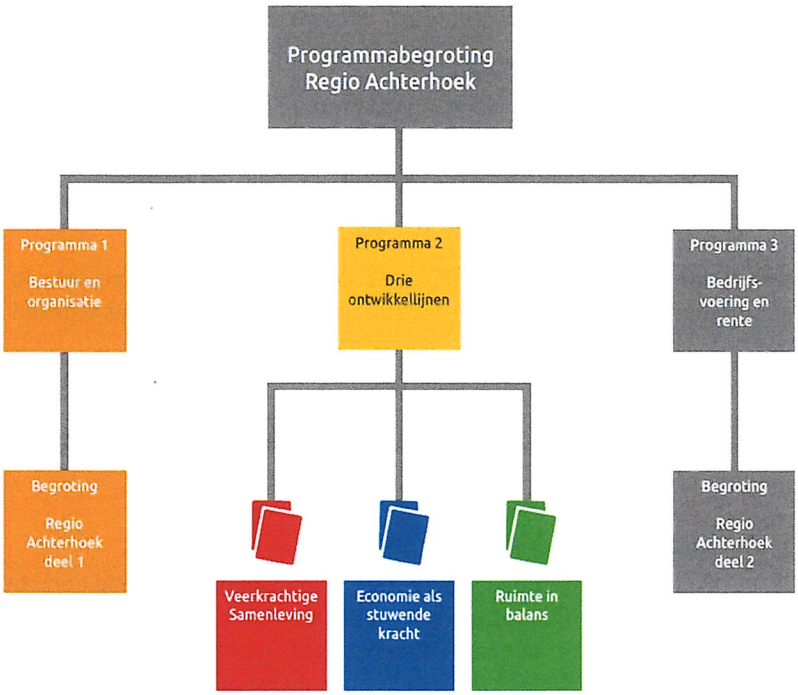
<u>Langjarige investeringen in de Achterhoek (Nationaal Programma Vitale Regio's)</u>
Naast de Visie is het Regioplan in het kader van het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR) een belangrijk koersdocument dat medio 2026 gereed is. Het regioplan vormt een richtinggevend en strategisch document voor de samenwerking tussen regio en Rijk. Het:

- brengt een gezamenlijke taal en positionering aan (ondersteunt daarbij lobby en positionering van de regio)
- agendeert de belangrijkste strategische opgaven
- biedt een inhoudelijke basis voor uitvoeringsagenda's
- verbindt regionale initiatieven aan het gesprek met het Rijk
- draagt bij aan een passende beleids- en investeringslogica vanuit het Rijk

Het Regioplan sluit nauw aan bij de drie ontwikkellijnen in de Visie 2050 maar heeft een bredere scope. Zo komen ook thema's als Veiligheid (incl. ondermijnende criminaliteit en sociale cohesie) en Rijkswerkgelegenheid aan bod. Het Regioplan moet leiden tot (structurele) Rijksinvesteringen in de Achterhoek. Vanuit het Rijk zijn procesmiddelen beschikbaar gesteld om gedurende 3 jaar (2025-2027) het NVPR voor de Achterhoek handen en voeten te geven.

<u>Overige actuele ontwikkelingen</u>
In mei wordt het nieuwe regiomerk voor de Achterhoek gepresenteerd. We kennen in de regio veel initiatieven en samenwerkingen en door samen hetzelfde verhaal over de regio te vertellen versterken we onze zichtbaarheid, onderlinge samenhang en trots en verbondenheid. Samen met Achterhoek Toerisme is de afgelopen periode gewerkt aan een regiobreed merk, waarin ondernemers, bezoekers, overheden, organisaties, en inwoners zich herkennen. De uniforme profilering van de regio helpt ook om de lobbyagenda te versterken.

Indeling programmabegroting
De drie ontwikkellijnen verwerken we ook in onze begroting 2027. De begroting bestaat dan uit de programma's 'Bestuur en organisatie', 'Ontwikkellijnen' en 'Bedrijfsvoering en rente'. Met deze indeling willen we de samenwerking binnen 8RHK ambassadeurs zichtbaar en controleerbaar maken. Hieronder ziet u de schematische opbouw van de indeling van de begroting van Regio Achterhoek.

Programma 1 Bestuur en organisatie

De Achterhoek kent met 8RHK ambassadeurs een sterke samenwerking tussen overheid, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Doel is een krachtige regio die snel en besluitvaardig samenwerkt om de Achterhoek (economisch) sterk te houden. De regionale samenwerkingsstructuur geeft sturing aan een gedragen regionale visie en de realisatie daarvan. Hierbij kent ons model speciale aandacht voor de positie van de raadsleden binnen de regionale samenwerking, die is vormgegeven in de Achterhoek Raad. 8RHK Ambassadeurs is de motor van de Governance. De taken van 8RHK Ambassadeurs zijn in dit onderdeel opgenomen.

De belangrijkste doelen van 8RHK zijn:

- Raadsleden in positie brengen bij regionale samenwerking
- Slagkracht in bestuurlijke besluitvorming
- Adequate realisatiekracht
- Draagvlak en bereik vergroten
- Communicatie en public affairs

Bovenstaande werkzaamheden en de bedrijfsvoering uit programma 3 voeren we uit met een organisatie van 19,75 fte structurele formatie. Aan dit programma (en aan programma 3) is de bijdrage van gemeenten in de organisatiekosten gekoppeld.

Programma 2 Ontwikkellijnen

Dit is opgenomen om inzicht te geven in de inhoud van de Achterhoekse samenwerking, dit programma is informerend. In dit programma worden onder andere ambitie, de ontwikkelprogramma's en projecten van de drie ontwikkellijnen weergegeven. De komende maanden worden deze ontwikkelprogramma's nog uitgewerkt, waardoor deze in 2027 nog niet volledig kunnen worden opgenomen in het boekwerk. De werkzaamheden en projecten in dit programma zijn breder dan hetgeen 8RHK zelf uitvoert. Dit programma is informerend en niet ter vaststelling.

Programma 3 Bedrijfsvoering en rente
Onder dit programma vallen de werkzaamheden voor bedrijfsvoering en treasury.

Besluitvorming programma's en paragrafen
Gemeenten zullen gevraagd worden in te stemmen met programma 1 'Bestuur en organisatie' , programma 3 'Bedrijfsvoering en rente' en de verplichte paragrafen. Programma 2 'Ontwikkellijnen' wordt aangeboden ter kennisneming, omdat dit breder is dan hetgeen de Regio zelf uitvoert.

De besluitvorming over de concept Visie 2050 en daarmee de inhoudelijke agenda volgt in november. De organisatorische consequenties van de inhoudelijke keuzes worden binnen de bestaande financiële kaders uitgewerkt.

Financiële uitgangspunten 2027
Bij het opstellen van de begroting van Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Een **structureel sluitende begroting**
  Een structureel sluitende begroting is volgens de eisen van de Provincie een structurele dekking van het eerste jaar, of perspectief voor structurele dekking in het laatste jaar. Het algemeen bestuur heeft echter aangegeven een structureel sluitende begroting te willen vanaf het eerste jaar tot en met het laatste jaar van de meerjarenraming.

- **Realistisch begroten**
  We hanteren de volgende uitgangspunten ten aanzien van specifieke kostenposten of inkomsten:
  - *Indexeren* volgens de afgesproken systematiek in 2021 (AB 15 december 2021).
    - Loonkosten: indexeren met indexcijfers uit de septembercirculaire 2025 (loonvoet sector overheid zie tabel hieronder) inclusief nacalculatie van het voorlaatste begrotingsjaar.
    - Overige exploitatiekosten: indexeren met indexcijfers uit de septembercirculaire 2025 (overheidsconsumptie netto materieel zie tabel hieronder).
  - *Renteopbrengsten*: uitgaan van werkelijke renteopbrengsten per jaarschijf en in verband met de dalende trend in de meerjarenraming hierbij werken met een egalisatiereserve rente. We hanteren een rentebate van € 200.000 als structurele dekking voor de organisatiekosten. Dit bedrag is gebaseerd op de gemiddelde verwachte renteopbrengsten 2026-2030. Meer ontvangen rente in een jaar wordt toegevoegd aan de egalisatiereserve rente en bij lagere renteopbrengsten wordt dit onttrokken aan de egalisatiereserve rente. De egalisatiereserve rente mag een maximale omvang van € 600.000 hebben. Meeropbrengsten vloeien terug in het exploitatieresultaat.
  - In de begroting is een structurele *opbrengst vanuit subsidies* van € 120.000 verwerkt. Meestal zijn subsidies wel meerjarig, maar niet structureel dus hier zit een verhoogd risico dat we doorrekenen bij de bepaling van het weerstandsvermogen (omvang algemene reserve).

Onderstaand de bijbehorende indexcijfers uit de septembercirculaires:

Indexcijfers	Loonindex Circulaire 2024	Loonindex Circulaire 2025	Loonindex Begroting 2027	Prijsindex Circulaire 2025
2026 nacalculatie	3,8%	2,9%	-0,9%	
2027		5,1%	5,1%	2,2%
Te hanteren index in begrotingsjaar 2027			4,2%	2,2%

Bijdrage gemeenten 2027
Op basis van bovengenoemde financiële uitgangspunten bedraagt de absolute stijging van de inwonerbijdrage voor **2027 € 107.672** voor de gemeenten.

Specificatie absolute stijging	Totaal
Loonsom	94.962
Opleidingsbudget (1,5% van de loonsom)	1.424
Overige exploitatiekosten (huur, ICT, verzekering, etc.)	11.286
Totale stijging	107.672

Bijdrage van de gemeenten	Totaal	Per inw
Bijdrage van de gemeenten 2026	2.500.005	8,24
Absolute stijging van de autonome kosten	107.672	0,34
Bijdrage van gemeenten 2027	2.607.677	8,58

Jaarlijks wordt een eventueel overschot bij de bestemming van het jaarresultaat toegevoegd aan het investeringsfonds tot maximaal € 0,50 per inwoner (in 2027: max. € 151.909), zoals opgenomen in de verordening financieel beleid, beheer en organisatie Regio Achterhoek 2025.

Risico's, weerstandsvermogen en reserves
In de begroting is een structurele subsidieopbrengst opgenomen van € 120.000. Subsidies zijn niet structureel, vaak wel meerjarig. Ondanks dat er steeds wel nieuwe subsidies worden toegekend, zit hier een verhoogd risico. Dit risico nemen we mee bij het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio. Wellicht dat dit risico nog hoger wordt als de NPVR-middelen met structurele formatie worden ingezet.

Voor de normale bedrijfsrisico's is een weerstandscapaciteit aanwezig van € 500.000. Het maximale te reserveren bedrag voor weerstandsvermogen is gebaseerd op 1,4 * benodigde weerstandscapaciteit, dit is 1,4 * € 489.000 = € 685.000. De weerstandsratio bedraagt 1,0.
In de programmabegroting 2027 wordt een nadere uitwerking van mogelijke risico's opgenomen.

Er is een reserve toekomstbestendige organisatie gevormd (€ 150.000) voor kosten voor organisatieontwikkeling en mogelijke frictiekosten naar aanleiding van de uitwerking van de inhoudelijke agenda en de bijbehorende Governance. Komende maanden moet dit duidelijk worden of hiervoor nog aanvullende kosten gemaakt gaan worden.

Er is een egalisatiereserve rente gevormd voor het opvangen van verschillen tussen werkelijk ontvangen rente en structurele inzet van rente als dekking van de organisatiekosten. De egalisatiereserve is een buffer, waarmee eventuele tekorten in het ene jaar kunnen worden opgevangen met overschotten in het andere jaar.

Het investeringsfonds bevat begin 2026 € 5 mln. Hiervan is € 4 mln. ingezet als cofinanciering voor Regiodeal II. Het restant is nodig voor eigen projecten (onverwachte hoek) en voor werkbudgetten voor tafels en board. Het investeringsfonds wordt gevoed met incidentele opbrengsten uit subsidies en een eventueel positief jaarsaldo van Regio Achterhoek (tot een maximum van € 0,50 per inwoner).

Behandelprocedure
Volgens de vastgestelde planning dient de begroting in het algemeen bestuur van **9 september** te worden vastgesteld. Hiervoor geldt de volgende procedure:

16 april	De kaderbrief wordt behandeld in de vergadering van het dagelijks bestuur. Direct daarop wordt de kaderbrief ter informatie verzonden aan de colleges van de deelnemende gemeenten met het verzoek dit door te zetten naar de raden.
13 mei	De programma's, verplichte paragrafen en bijlagen worden in de vergadering van het dagelijks bestuur behandeld.
15 mei	Het volledige boekwerk wordt aan de deelnemende gemeenten verzonden ter behandeling in de raad voor het geven van zienswijzen.
15 aug	Tot 15 augustus mogelijkheid voor gemeenten om zienswijzen over de programmabegroting kenbaar te maken bij Regio Achterhoek.
9 sept	Besluitvorming over de programmabegroting in de vergadering van het algemeen bestuur.
In het najaar	Eventuele organisatorische consequenties van de inhoudelijke keuzes worden verder uitgewerkt en indien nodig met een (budgettair neutrale) begrotingswijziging worden voorgelegd.

De gemeenten worden verzocht om de zienswijze van de raad ten aanzien van de programma-begroting 2027, die zij rond 15 mei toegestuurd krijgen, uiterlijk **15 augustus 2026** schriftelijk kenbaar te maken.

Hoogachtend,
Namens het dagelijks bestuur van Regio Achterhoek

I. Rensink
secretaris/directeur

mr. M. Boumans MBA MPM
voorzitter